

סיכום

ביומו תתן שכרו ולא תבוא עליו השמש.

צריך ביאור: מאחר שהקב"ה מקיים בעצמו את המצוות - מדוע משלם הוא את שכרם של בניישראל רק בעולם הבא ("היום - לעשותם, ולמחר - לקבל שכרם"), ולא מיד בתום עבודתם - בהתאם לציווי "ביומו תתן שכרו"? והביאור בזה:

מבואר בתניא, שתכלית עבודתם של בניישראל היא "לעשות לו יתברך דירה בתחתונים", והיא מושגת עלידי צירוף עבודתם של כל בניישראל במשך כל הדורות. ונמצא, שעבודתם של כל בניישראל היא שכירות **אחת**, המסתיימת לעתיד לבוא, עם השגת המטרה של "דירה בתחתונים"; ולכן זהו הזמן שבו מקבלים בניישראל את שכרם.

לפי האמור תתבאר גם משמעותן של הטובות הגשמיות שהקב"ה מעניק לבניישראל גם **במהלך** עבודתם, עוד לפני תשלום עיקר השכר שבסופה:

השכר שיזכו לו בניישראל לעתיד לבוא אינו רק **תשלום** על עבודתם, אלא הוא **תוצאתה של העבודה עצמה** - גילוי האור האלוקי שנמשך בעולם על-ידי העבודה. ונמצא, שעבודתם של בניישראל אינה רק בגדר שכירות או קבלנות, אלא היא בגדר **שותפות** בין משקיע לפועל (בדומה לדין "הנותן ביצים לבעל התרנגולים להושיב התרנגולים עליהן עד שיצאו האפרוחים"), שבה ההלכה היא שמלבד חלוקת הרווח בתום השותפות, חובה על השותף המשקיע "להעלות שכר עמלו ומזונו... **בכל יום**".

שייכות עניין זה לחודש אלול - חודש ההכנה לראש-השנה, שהוא יום הדין והמשפט גם על צרכיהם הגשמיים של בניישראל.